

ПРАВО НА ПОДАТКОВИЙ КРЕДИТ З ПДВ В КОНТЕКСТІ ОСТАННІХ ЗМІН ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

На сьогоднішній день податок на додану вартість займає ключове місце в структурі доходів бюджетів багатьох країн світу. Наша держава не є винятком. В 2015 році ПДВ становив 32% усіх доходів консолідованого бюджету України. Таким чином, податкові витрати бізнесу на сплату цього податку є достатньо високими. Цілком законним і найбільш поширеним шляхом зменшення податкового навантаження з ПДВ для суб'єктів господарювання є відображення податкового кредиту, право на який платникам податку надає Ст.198 Податкового кодексу, за всіма здійсненими операціями. Проте відображення податкового кредиту в повному обсязі не завжди вдається домогтися, особливо на підприємствах з великими обсягами діяльності. Найпоширенішою проблемою на практиці є надання продавцем податкових накладних з помилками в заповненні як обов'язкових, так і виключених з переліку обов'язкових 29.07.2015 року, реквізитів даного документа (рис. 1). Спробуймо розібратися з тим, які помилки в податкових накладних на сьогоднішній день вважаються допустимими для відображення податкового кредиту, а також які з помилок право на податковий кредит перекреслюють.

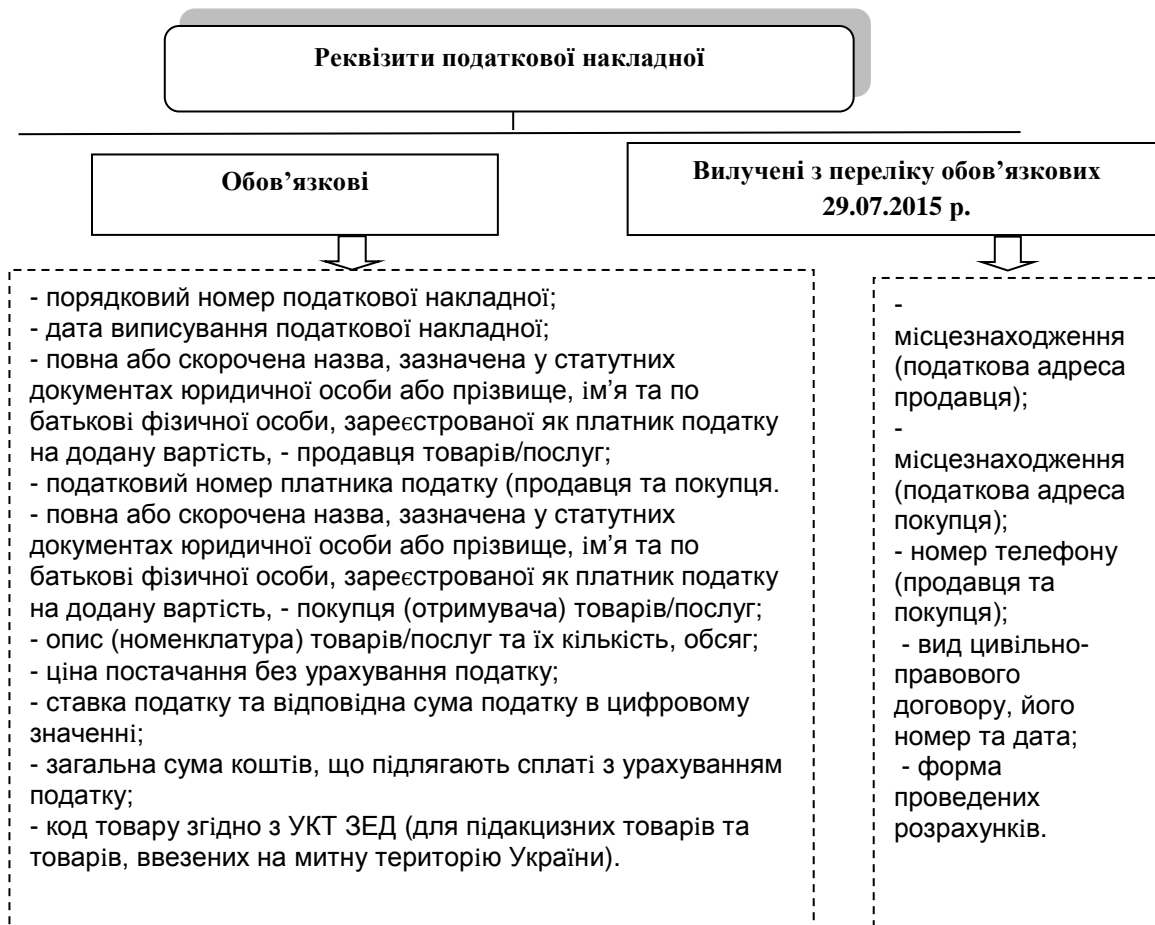

Рис.1. Реквізити податкової накладної

Почнемо з можливих помилок в реквізитах податкової накладної, що визначені Податковим кодексом як обов'язкові.

Щодо порядкового номеру податкової накладної, то проблем з даним реквізитом на практиці не повинно виникати. Нумерація податкових накладних відбувається в довільному порядку, єдине виключення – в один день не може бути виписано дві податкових накладних з однаковим номером.

Дата виписки податкової накладної повинна відповідати вимогам пп.2 Ст.198 Податкового кодексу і дорівнювати одній з дат, що відбулася раніше: дата списання коштів з банківського рахунка платника податку на оплату товарів/послуг; дата отримання платником податку товарів/послуг. Таким чином, податкова накладна, виписана з порушенням даних вимог ставить під загрозу правомірність віднесення суми ПДВ у такій ПН до складу податкового кредиту звітного періоду.

Проте якщо врахувати зміни до Податкового Кодексу України, які вступили в дію 1 січня 2016 року, то віднесення суми податкового кредиту з такою помилкою не є порушенням. Адже є підставою для

віднесення покупцем сум податку до податкового кредиту податкова накладна, що містить помилки, які не заважають ідентифікувати період здійснення операції.

Щодо назви продавця та покупця, то дрібні недоліки в цьому реквізиті не повинні забирати у покупця право на податковий кредит. Щодо індивідуального податкового номеру покупця, то помилки в зазначенні даного реквізиту виправляти обов'язково, адже ідентифікація платників податку у Фіскальній Службі відбувається саме за допомогою ІПН.

Номенклатура товарів/послуг в податковій накладній повинна відповідати номенклатурі первинного документу, який є підставою для віднесення суми ПДВ за такою операцією до податкового кредиту. Проте, враховуючи п. 10 Ст. 201 ПКУ можна стверджувати, що можливим є допустити включення до податкового кредиту сум ПДВ, якщо номенклатура товарів в податковій накладній містить незначні недоліки, такі як, наприклад, скорочення слів. Адже по суті дана помилка не заважає ідентифікувати зміст здійсненої господарської операції.

Надзвичайну значимість Податковим кодексом надано такому обов'язковому реквізиту як код УКТ ЗЕД (зазначається для підакцизних товарів та товарів, ввезених на митну територію України). Виходячи з п. 10 Ст. 201 Податкового кредиту, помилка в даному реквізиті позбавляє покупця права на відображення податкового кредиту за такою податковою накладною.

Також цілком зрозумілим є те, що обов'язковому виправленню підлягають помилки в таких реквізитах, як ціна, сума, сума ПДВ, тобто всі вартісні показники податкової накладної. Саме ці помилки заважають ідентифікувати суму податкових зобов'язань та не можуть бути підставою для віднесення покупцем сум податку до податкового кредиту.

Щодо помилок в заповненні необов'язкових реквізитів податкової накладної, то відсутність або наявність даних реквізитів у податковій накладній не може бути підставою для виключення такої податкової накладної зі складу податкового кредиту.

Щодо шляхів виправлення помилок як в обов'язкових, так і в необов'язкових реквізитах податкових накладних, то найпоширенішим на практиці є виписка розрахунків-коригувань до податкових накладних, оформлених з помилками. Тобто немає ніяких перешкод для віднесення до податкового кредиту суми ПДВ за податковою накладною, на яку відповідним чином складено та зареєстровано коригування.

Отже, зміни до Податкового кодексу, які вступили в дію 1 січня 2016 року на перший погляд значно послабили вимоги до заповнення податкової накладної. Проте застосування таких послаблених вимог на практиці не можна назвати цілком безпечним.